

Systemy płatności obsługiwane przez NBP

Wyjaśniamy

Płatności bezgotówkowe są realizowane w systemach płatności, z wykorzystaniem różnych instrumentów płatniczych i przy udziale dostawców usług płatniczych - instytucji pośredniczących, najczęściej banków.

W Polsce rozliczenia międzybankowe są dokonywane za pośrednictwem systemów płatności:

- **wysokokwotowych**
- **systemów płatności detalicznych.**

Narodowy Bank Polski jest operatorem dwóch systemów płatności wysokokwotowych, w których przeprowadza się rozrachunek płatności międzybankowych w pieniądzu banku centralnego: systemu SORBNET2 dla płatności w złotych oraz systemu TARGET-NBP dla płatności w euro.

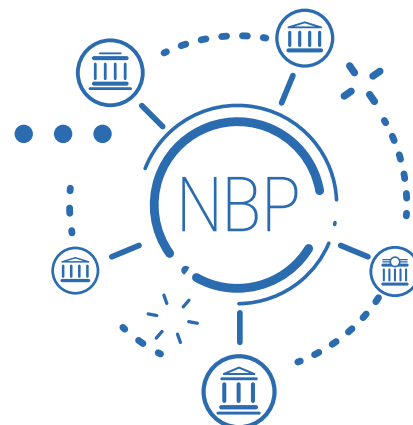
SORBNET2

System SORBNET2 jest **najważniejszym polskim systemem płatności**. Jest to platforma elektroniczna utworzona i prowadzona przez NBP, na której prowadzone są rachunki bieżące banków, rachunki pomocnicze podmiotów prowadzących systemy płatności detalicznych oraz systemów rozrachunku papierów wartościowych. W systemie dokonywany jest rozrachunek międzybankowy dla płatności w złotych.

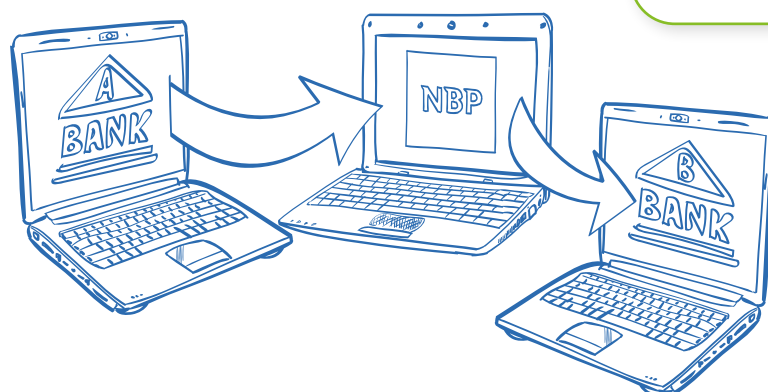
SORBNET2 zapewnia rozrachunek płatności z tytułu:

- płatności wynikających z wzajemnych transakcji banków, takich jak handel na rynku walutowym lub na rynku instrumentów finansowych, np. obligacji skarbowych;
- płatności pomiędzy bankami wynikających z rozliczenia transakcji ich klientów zleconych za pośrednictwem innych systemów płatności (przede wszystkim systemów obsługujących transakcje detaliczne);
- dużych płatności zleconych przez klientów banków (przede wszystkim firmy), którym zależy na natychmiastowej realizacji płatności.

W systemie SORBNET2 realizowane są także zlecenia z tytułu operacji polityki pieniężnej.

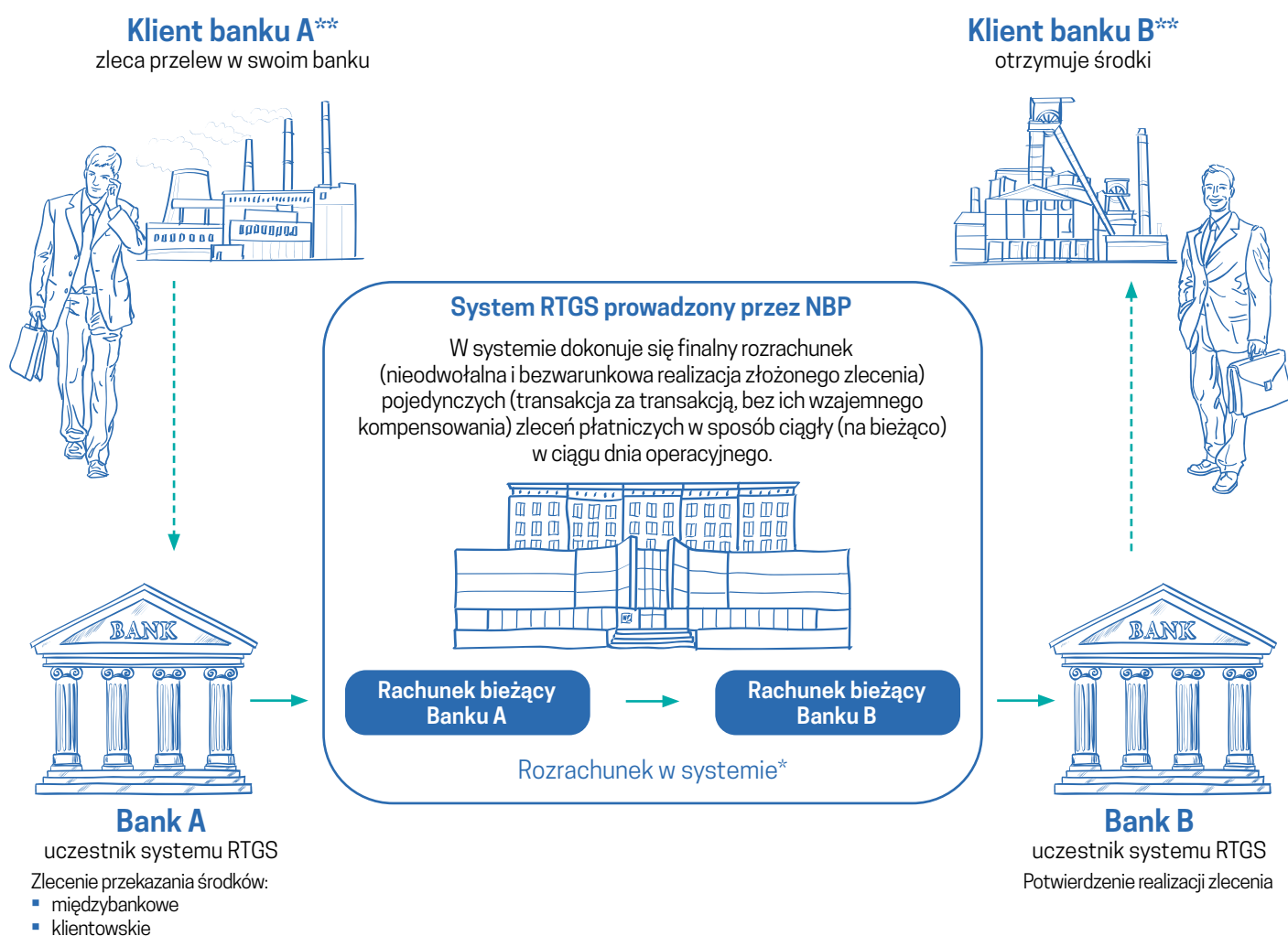

NBP może udzielić tzw. kredytu technicznego bankom uczestniczącym w systemie SORBNET2, aby zapewnić płynne (bez zbędnych opóźnień) wykonanie płatności. Kredyt ten nie jest oprocentowany, jednak jeśli bank nie spłaci kredytu do końca dnia, w którym go zaciągnął, przekształca się w oprocentowany.

Rozrachunek w systemie RTGS

System SORBNET2 należy do klasy systemów **RTGS** (ang. *Real Time Gross Settlement*), czyli **systemów rozrachunku brutto, w których zlecenia realizowane są pojedynczo i w czasie rzeczywistym** (na bieżąco).

* Rozrachunek może się odbywać także pomiędzy bankami uczestnikami systemu a NBP

** Klient - instytucja finansowa (w tym bank zagraniczny), przedsiębiorstwo, osoba fizyczna.

TARGET

System TARGET-NBP jest częścią systemu TARGET służącego do rozrachunku płatności w euro w 25 krajach UE.

TARGET umożliwia szybkie i bezpieczne rozliczenia w euro między bankami z różnych krajów. Ma kluczowe znaczenie dla realizacji podstawowych zadań Eurosystemu, tj. prowadzenia polityki pieniężnej oraz wspierania sprawnego funkcjonowania systemów płatności.

Uczestnikami bezpośrednimi systemu TARGET są wszystkie banki centralne krajów należących do Eurosystemu, a także NBP i niektóre banki krajowe spoza strefy euro oraz inni uprawnieni uczestnicy rynku finansowego. Podobnie jak system SORBNET2, system TARGET również należy do klasy systemów RTGS. Z prawnego punktu widzenia system TARGET składa się z 25 krajowych komponentów. Polski komponent tego systemu nosi nazwę TARGET-NBP.

Operatorami systemu TARGET są 4 banki centralne ze strefy euro: Banque de France, Deutsche Bundesbank, Banco de España i Banca d'Italia.